VAŠE NOVINY

10/XX

25. 5. 2010

malacký hlas

DVOJTÝŽDENNÍK • WWW.MALACKY.SK

MALACKYHLAS@MALACKY.SK

ÚVODNÍK

Stojí to za to?

Vďaka médiám, ktoré prinášajú v priebehu krátkeho času informácie z rôznych kútov našej planéty, sa zo sveta stala tzv. globálna dedina. A aj keď spravodajstvo prináša najmä negatívne správy, viac-menej sa nás osobitne nedotýkajú a maximálne poľutujeme ľudí, ktorých napríklad postihlo zemetrasenie na druhom konci planéty. Nad udalosťami posledných dvoch týždňov, odohrávajúcich sa v našom meste, sa asi pozastavil každý. Zrazu sa zdá, ako by naše mesto niekto zaklial. Tragická dopravná nehoda, prepad banky, smrť mladého človeka na koľajniciach. A vtedy sa nás to aspoň na niekoľko okamihov týkalo. A potom sme zasa nasadli na rýchlik života a uháňali ďalej. Možno by stačilo trochu si všímať okolie a byť ohľaduplnejší a empatickejší aj voči ľuďom mimo okruhu rodiny a priateľov. Ak by to zachránilo jediný ľudský život pred nezmyselnou smrťou, tak to stojí za to.

SILVIA RAJNOVÁ

Pripravované akcie Združenia Viktória

21. 6. výstava bábik a výšiviek v klube Viktória
6. 9. rekreačný pobyt na Orave
17. 9. zdravá výživa – *prednáška s lekárom o 10.00 h v MsÚ*
8. 10. celodenný výlet na Moravu
16. 10. Eva a Vašek Kotvrdovci
22. 10. Mesiac úcty k starším *o 14.00 h v MsÚ*
3. 12. Mikulášsky večierok, kultúrny program *o 17.00 h v MsÚ*

Za majetok banky zaplatil vlastným životom

V pondelok 10. mája krátko pred desiatou hodinou dopoludnia páchateľ postrelil SBS-kára malackej pobočky OTP banky, ktorá sa nachádza v budove AFK. Podľa svedkov incidentu ozbrojený maskovaný muž vošiel do priestorov banky so slovami, aby mu jej pracovníčky vydali peniaze a ostatní si ľahli na podlahu.

V danej situácii SBS-kár Marián Žvach († 66) zareagoval streľbou na páchateľa. Ten nato streľbu opätoval, pričom príslušníka bezpečnostnej služby zasiahol troma strelnými ranami do hrudníka, brušnej dutiny a tvárovej časti hlavy. S vážnymi zraneniami ho vrtuľníkom previezli do nemocnice na bratislavské Kramáre, kde ihneď pod-

Pokračovanie na 2. strane

Samospráva pripravuje riešenie patovej situácie

Malacké škôlky praskajú vo švíkoch

Najskôr 27, o rok už 42 a aktuálne na školský rok 2010/2011 až takmer dvojnásobok – 85 detí nebude prijatých do materskej školy (MŠ) v Malackách. Prvé problémy sa začali v roku 2007, keď Úrad verejného zdravotníctva vyhláškou MZ SR č. 527/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež obmedzil počet detí v triedach a sprísnil hygienické podmienky. Záporným číslam neprispieva ani pre spoločnosť a demografov veľmi potešujúca správa – rodí sa viac detí, v našom meste nevynímajúc. O aktuálnej situácii sme sa rozprávali s riaditeľkou MŠ Kollárova v Malackách Máriou Hudecovou.

Štyridsať percent detí neprijatých

Zápis do MŠ v Malackách sa uskutočnil 19.–22. apríla, rodičia nádejných škôlkarov podali 210 prihlášok, asi 40 % z nich od septembra do škôlky nenastúpi. Chýbajú miesta. Túto skupinu (85 neprijatých) tvorí 42 detí s rokom narodenia 2008, 17 s rokom 2007, 23 je takých, ktorých mamy sú na materskej či rodičovskej dovolenke s mladším súrodencom a pre 11 detí boli iné dôvody neprijatia. „Vyriešených mám škôlkarov narodených do novembra 2007, ktorých mamičky ešte doťahujú rodičov-

Pokračovanie na 4. strane

Skúšku za zeleným stolom majú za sebou

Hoci pred pár dňami žiaci 5. a 9. ročníkov základných škôl len robili prijímacie skúšky na stredné školy, iným sa čas v nich strávený skončil. V pondelok 17. mája sa začal maturitný kolotoč v našom meste.

Najprv hranice dospelosti prekonávalo 99 študentov v štátnom gymnáziu a o týždeň neskôr 57 štvrtákov cirkevného gymnázia. Počas skúšok museli študenti predviesť, ako zvládli učivo hneď štyroch predmetov. Slovenský jazyk a iný cudzí jazyk bol povinný pre všetkých. Ďalšie dva predmety si mohli zvoliť ľubovoľne. Tieto spravidla odzrkadľujú, akým študijným smerom sa chce ten-ktorý študent v budúcnosti uberať.

V štátnom gymnáziu bol najväčší záujem o náuku o spoločnosti, dejepis a matematiku, v cirkevnom o náuku

Pokračovanie na 2. strane

Za majetok banky zaplatil vlastným životom

Dokončenie z 1. strany

stúpil operačný zákrok. Napriek obrovskej snahe lekárov sa mu nepodarilo pomôcť a na následky zranení pred 15. hodinou zomrel. Na základe okamžitej reakcie pracovníka SBS páchatelia nestihli ukradnúť žiadnu hotovosť, ten doplatil však na svoju odvahu vlastným životom. Príbuzní a známi ho odprevadili na jeho poslednej ceste v piatok 14. mája v dedine Gajary.

Ešte v deň ozbrojeného prepadu prijali do skalickej nemocnice pacienta s vážnymi strelnými poraneniami. Ako sa neskôr ukázalo, išlo o páchateľa Vladimíra B. (35) z Bratislavy, ktorý strieľal v pobočke malackej banky. Lekárom sa ho podarilo zachrániť a v týchto chvíľach by sa mal nachádzať vo väzenskej nemocnici v Trenčíne. Druhého páchateľa Viliama G. (35) tiež z Bratislavy zadržali ešte v deň prepadu, no po vykonaní procesných úkonov ho 12. mája pustili na slobodu. Vzhľadom na závažnosť trestného činu však oboch páchateľov už v sobotu 15. mája vzal Okresný súd v Malackách do tzv. útekovej a preventívnej väzby. Podľa slov hovorcu Krajského súdu v Bratislave Pavla Adamčiaka existuje dôvodná obava, že by sa mohli vyhýbať trestnému stíhaniu a dôvodná obava, že by mohli pokračovať v trestnej činnosti. Obaja obvinení podali proti rozhodnutiu o vzatí do väzby sťažnosť, o ktorej bude po doručení rozhodovať Krajský súd v Bratislave.

Polícia začala zatiaľ trestné stíhanie vo veci lúpeže a páchateľom hrozí trest odňatia slobody vo výške 10 až 15 rokov. Doteraz však nie je známy počet páchateľov tohto ohavného trestného činu, a preto polícia prosí o pomoc pri vyšetrovaní aj verejnosť. V prípade, že ktokoľvek disponuje akoukoľvek informáciou, ktorá by pomohla pri objasnení tohto činu, môže ju oznámiť na ktoromkoľvek oddelení PZ SR, prípadne na čísle 158.

-iša, sita-, foto: S. OSUSKÝ

Skúšku za zeleným stolom majú za sebou

Dokončenie z 1. strany

o spoločnosti, geografiu a biológiu. A aj keď sú pre väčšinu študentov a ich rodinných príslušníkov maturity veľkým stresom, po ich úspešnom absolvovaní sa spravidla menia na milú a úsmevnú spomienku. Želáme veľa úspechov pri zdolávaní ďalších skúšok.

Text, foto: -raj-

Pýtame sa primátora mesta Jozefa Ondrejku:

„Ako mieni mesto riešiť problém s chýbajúcimi miestami v materských školách?"

Na najbližšie zasadnutie mestského zastupiteľstva 17. júna je pripravený materiál, ktorého cieľom je riešenie problému s chýbajúcimi miestami v materských školách.

Poslancom budú predložené tri variantné riešenia – nadstavba škôlky na Kollárovej ulici, rozšírenie elokovaných tried na Hviezdoslavovej ulici alebo výstavba úplne novej materskej školy v okrajovej časti mesta.

Každý variant má vypracovanú finančnú aj časovú náročnosť. Podľa toho, ktorý návrh poslanci schvália, bude mesto ďalej postupovať.

-red-

Nedôstojné cestovanie

Za prácou či vzdelaním cestujú denne do Bratislavy až 2/3 ekonomicky aktívneho obyvateľstva z Malaciek a blízkeho okolia väčšinou vlakom. Podmienky, ktoré železnice svojim klientom pripravili, však často hraničia s nedôstojnosťou.

Preplnené vagóny sú výsadou najmä skorých ranných a popoludňajších spojov. Cestujúci stoja v uličke z bratislavskej hlavnej stanice až po Zohor (cca 20 minút) či dokonca po Malacky. Tu vystupuje najväčší počet ľudí, napriek tomu železnice zrýchlené spoje či rýchliky takmer neponúkajú. Vlaky jazdia do Malaciek v hodinových intervaloch, napríklad do Pezinka však v polhodinových. Nechýbajú tu ani rýchliky a zrýchlené vlaky, vďaka ktorým sa Pezinčania dostanú domov už za 15 minút. Malačania sa cítia diskriminovaní práve pre nízku frekvenciu spojov, ktorá sa každoročnou úpravou ešte znižuje o zrýchlené vlaky alebo rýchliky. Keďže obe mestá sú súčasťou Bratislavského samosprávneho kraja, na mieste je otázka, kto je zodpovedný za takúto neférovosť.

Vlaky vraj nie sú vyťažené

Podľa stanoviska Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s., vlaky na relácii Bratislava–Malacky–Kúty premávajú v pravidelných časových intervaloch. „Z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov v regióne je našou snahou prispôsobovať vlaky prepravným požiadavkám našich zákazníkov. Rozsah vlakovej dopravy na Slovensku je pevne viazaný na objem dopravných výkonov, ktoré si od nás objednávajú jednotliví objednávatelia – štát prostredníctvom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a jednotlivé vyššie územné celky," vysvetlil Miloš Čikovský, hovorca spoločnosti, ktorá zabezpečuje osobnú dopravu. Vo svojom stanovisku ďalej uviedol, že rýchliky (všetky zastavujú v Malackách, pozn. red.) sú prispôsobené väčšine cestujúcich, ktorí požadujú predovšetkým zabezpečiť ranný návoz a poobedný odvoz cestujúcich do a z Bratislavy. „Vlaky EuroCity v železničnej stanici Malacky nezastavujú, nakoľko sú to diaľkové vlaky, spájajúce dôležité európske centrá a poskytujúce cestujúcim vysokú kvalitu prepravy v oblasti rýchlosti a komfortu," pokračuje. „Osobné vlaky, ktoré premávajú na traťovom úseku Bratislava–Kúty počas dopravnej špičky sú vo svojom najexponovanejšom úseku, ktorým je Devínska Nová Ves–Zohor, vyťažené v priemere na 85–95 %, čo znamená, že ešte nie sú obsadené všetky miesta na sedenie v súprave jednotlivých vlakov," tvrdí M. Čikovský. Svoje vyjadrenie ukončil: v najbližšom období neplánujeme na traťovom úseku Bratislava–Kúty meniť rozsah dopravy, počet vlakov ani interval medzi vlakmi. Prečo sa viac nevyužívajú zrýchlené vlaky, ani či ŽSR evidujú sťažnosti od cestujúcich, sa M. Čikovský nevyjadril.

Vysoká cena, nízky komfort

Každodenné cestovanie pritom nie je lacný špás. Jednosmerný lístok do Bratislavy vyjde dospelého 1,58 €, za ktoré sa mu ale nedostáva požadovaný komfort. Väčšina vagónov je „prestarnutých" a v dezolátnom stave. Sociálne zariadenia sú takmer nepoužiteľné, okná nejdú otvárať alebo naopak, zatvárať. Poslanci krajského zastupitelstva túto otázku niekoľkokrát otvorili na zasadnutiach, ku konkrétnym úpravám však zatiaľ neprišlo.

-sisa-

Míle pre mamu sa zúčastnilo 557 ľudí

Tento rok sa najväčšieho podujatia Míľa pre mamu, aké MC Vánok organizuje, zúčastnilo 557 ľudí. Spolu zdolali míľovú trasu (1609 m) Zámockým parkom a uctili si tak hodnotu materstva a rodičovstva.

Išlo o vydarenú trojhodinovú akciu s bohatým programom, atrakciami, možnosťou získať informácie o činnosti MC, zapojiť sa do ankiet, prispieť do verejnej zbierky Ďakujem, že si mama a podobne. V počte zúčastnených (spolu 17 210) sa naše mesto umiestnilo na 10. priečke spomedzi 35 miest, v ktorých sa míľa konala.

Text, foto: –lucy–

Keď sa zo sliepok stávajú kačky

Vlhké steny, opadávajúca omietka, mláka vo dvore a sliepky, z ktorých sa zrejme čoskoro stanú kačky. To je každodenná realita, s ktorou sa stretáva rodina Vaňových približne tri roky.

Vaňovci, ktorí bývajú na jednom z najnižšie položených miest Stupavskej ulice, čakajú na pomoc mesta. Dažďová voda z okolia sa zdržiava práve na ich pozemku.

Najviac ich potrápila práve počas vytrvalých dažďov v minulom týždni. Hektolitre vody im celkom zaplavili záhradu, dvor. Mesto síce poskytlo techniku na odčerpávanie vody zo záhrady, Vaňovci si svojpomocne vybudovali aj odvodňovací kanál ústiaci do žumpy, vlhkým stenám domu to však nepomáha.

Dvor Vaňovcov sa po dažďoch zmenil na jazero.

Mesto im ponúklo riešenie

Tým je vybudovanie odvodňovacieho kanála, do ktorého bude ústiť voda z okolia a pod hlavnou cestou popri elektrárni poputuje za Malacky. S tým však nesúhlasí časť majiteľov hospodárskych pozemkov, pod povrchom ktorých by mala voda v rúre pretekať. Boja sa znehodnotenia, hoci pozemok v tesnej blízkosti elektrárne stavebným nikdy nebude. Mesto však ešte nemá všetky stanoviská majiteľov dotknutých pozemkov a až po ich doručení bude známy ďalší postup.

Čo trápenie Vaňovcov spôsobilo?

„Ide zrejme o súčinnosť viacerých faktorov – odvodňovanie Továrenskej ulice, spevňovanie železničnej trate i zasypanie vybudovaného kanálu súkromným podnikateľom. Voda si hľadala cestu a našla ju u nás," konštatuje R. Vaňo.

„Odvodňovací kanál, ktorý ústil do Balážovho potoka, bol vybudovaný v roku 2006 Železnicami SR po vzniknutej povodňovej situácii. Bol situovaný v ochrannom pásme železníc a z časti na súkromnom pozemku. Práve túto časť kanála majiteľ na svojom pozemku zasypal," povedala Jana Ježková, referentka OÚRŽP.

SIMONA ŠÍPOVÁ, foto: -iša-

Sme tu pre vás

V rámci rubriky Sme tu pre vás vám predstavíme Obvodný úrad Malacky, ktorý sídli na Záhoráckej ulici 2942/60A. Hoci ten už nespadá pod samosprávu, napriek tomu vám predstavíme jeho jednotlivé odbory a ich kompetencie, aby ste sa pri vybavovaní „nestratili“.

Obvodný úrad je právnickou osobou, ktorá spadá pod Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a jeho zamestnanci vykonávajú prácu vo verejnom záujme. Organizačne sa člení na osobný úrad a 5 odborov: organizačný, všeobecnej vnútornej správy, živnostenského podnikania, civilnej ochrany a krízového riadenia a ekonomický, pričom tieto sa už ďalej nečlenia. Prednostom obvodného úradu je Ladislav Balla, ktorý úrad riadi.

Organizačný odbor
tel: 7971 273

Prednosta Obvodného úradu Malacky Ladislav Balla.

Vedúci Ladislav Horáček s pracovníkmi organizačného odboru.

Vedúcim organizačného odboru, ktorý zabezpečuje prevádzku úradu z organizačného hľadiska, je Ladislav Horáček a vrátane neho ho tvoria šiesti zamestnanci. Organizačný odbor zabezpečuje úlohy sekretariátu prednostu obvodného úradu, pripravuje informácie o činnosti obvodného úradu, pričom úzko spolupracuje s ostatnými odbormi. Vypracúva záznamy a závery z porád prednostu a kontroluje plnenie prijatých úloh. Prijíma, zabezpečuje riešenie a vybavovanie sťažností a zároveň vedie ich centrálnu evidenciu. Taktiež rieši petície a žiadosti o informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, pričom zodpovedá za dodržiavanie zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov. Zároveň vykonáva vnútroorganizačnú kontrolu a kontrolu dodržiavania lehôt pri vybavovaní záležitostí občanov.

Vo vzťahu k územnej samospráve usmerňuje poskytovanie odbornej pomoci obciam pri plnení úloh preneseného výkonu štátnej správy. Organizačný odbor plní aj funkciu správcu a redaktora internetovej stránky obvodného úradu a realizuje opatrenia v oblasti bezpečnosti informačného systému verejnej správy a servisu kancelárskej techniky.

Organizačný odbor zastrešuje právnu agendu obvodného úradu a zabezpečuje správu majetku štátu a vysporiadanie vzťahov z trvalého užívania. Jeho povinnosti zahŕňajú aj úlohy na úseku automobilovej prevádzky.

Na úseku správy registratúry sa stará o riadne vyraďovanie záznamov obvodného úradu a jeho pracovísk. Zodpovedá za ich evidenciu a riadne uloženie. Občania s organizačným odborom prídu do styku najmä prostredníctvom podateľne, ktorá pod neho spadá. Táto okrem iného zabezpečuje preberanie a triedenie záznamov doručených obvodnému úradu, ich centrálnu evidenciu, ako aj odosielanie zásielok prostredníctvom poštového úradu.

a kompletnosť dokladov na uzavretie manželstva slovenských občanov v cudzine a naopak.

A pomôžu vám zmeniť aj z rôznych osobných dôvodov meno, priezvisko alebo dokonca oboje, práve toto je možné vybaviť na odbore všeobecnej vnútornej správy – na základe písomnej žiadosti. Za vydané rozhodnutie zaplatíte poplatok v zmysle zákona o správnych poplatkoch.

Odbor všeobecnej vnútornej správy na čele s Bohumírom Zaťkom.

Odbor všeobecnej vnútornej správy
tel: 7971 203

Odbor všeobecnej vnútornej správy tvorí šesť zamestnancov; vedúcim je Bohumír Zaťko. Tento odbor vykonáva kontrolu matričnej agendy na matričných úradoch v rámci okresu Malacky a metodicky ich usmerňuje. Vedie matričný archív a pomáha pri pátraní po informáciách o predkoch. Takže ak si napríklad budete chcieť zostaviť svoj rodostrom, môžete sa na tento odbor s dôverou obrátiť.

Ak potrebujete doklady, ako napríklad rodný, sobášny a úmrtný list alebo doklad o trvalom pobyte predložiť nejakému úradu v zahraničí, ich tzv. vyššie overenie zabezpečuje práve odbor všeobecnej vnútornej správy (existujú pritom tri typy legalizácie týchto dokladov – závisí od krajiny). Dôležité je, aby tieto doklady boli vydané matričným úradom v územnom obvode obvodného úradu. Tiež vám tu prekontrolujú správnosť

Tento odbor obvodného úradu musíte navštíviť aj v prípade, že chcete zorganizovať verejnú zbierku so širším záberom, ako je územie jednej obce. Náležitosti potrebné na vydanie jej povolenia vám podajú na čísle 034/7971 223.

Dôležitou agendou v rámci tohto odboru je riešenie priestupkov. V prípade, ak overujete napríklad zlé susedské vzťahy, pričom je už do toho zainteresovaná aj polícia, táto váš spis odstúpi na prerokovanie priestupku na obvodný úrad. Tento odbor má na starosť aj prípravu a vykonanie referenda, ako aj všetkých volieb (do NR SR, do orgánov samosprávnych krajov, voľba prezidenta SR, voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do Európskeho parlamentu) a kontroluje používanie štátnych symbolov SR fyzickými a právnickými osobami na území okresu.

Ďalšou agendou, ktorú tento odbor zastrešuje, je i sčítanie obyvateľov domov a bytov, ktoré nás najbližšie čaká v máji 2011.

Text, foto:
SILVIA RAJNOVÁ

Nové stromy v meste

V priebehu posledných dvoch týždňov pribudlo v našom meste 30 nových stromov. Približne tretina z nich pritom bola dosadená namiesto zelene, ktorú poškodili vandali.

Javory, lipy, jaseň, hloh a katalpy predstavujú čiastku približne 3200 € z prostriedkov, ktoré sú určené na revitalizáciu zelene a náhradnú výsadbu za výruby stromov v meste. Časť nových stromov skrášľuje prostredie Záhoráckej ulice. Na Kláštornom námestí zeleň pribudla v rámci nového projektu. Ďalšia výsadba na Partizánskej ulici bola realizovaná na základe pokračovania projektu obnovy vnútrobloku v tejto lokalite. Značná časť stromov bola vysadená na sídlisku Juh – a to najmä v okolí detského ihriska. V blízkej dobe sa budú nahrádzať aj ukradnuté tisy spred malackého kúpaliska. **-raj-**

MESTO MALACKY pozýva občanov z časti Domky, Veľkomoravskej ulice a vežiakov Mierového námestia na **VEREJNÉ PREROKOVANIE NÁVRHU ZÁMERU UMIESTNENIA PARKOVACIEHO DOMU NA BERNOLÁKOVEJ ULICI** v pondelok 31. mája o 17.00 h do Kultúrního domečka (kino). Viac informácií na **www.malacky.sk**.

V nedeľu 16. mája sa v zasadačke mestského úradu konalo 3. výročné stretnutie občanov 6. obvodu.

Napriek kríze sa podarilo urobiť veľa vecí

Zorganizoval ho poslanec mestského zastupiteľstva Juraj Říha. Napriek daždivému počasiu sa takmer tridsiatka ľudí zúčastnila na stretnutí, ktoré malo byť nielen bilanciou činnosti v rámci obvodu za rok 2009.

Ako najväčší úspech J. Říha označil schválený príspevok z fondov EÚ na výstavbu kanalizácie. Keďže k tejto problematike smerovalo viacero otázok od občanov, o vyjadrenie požiadal aj primátora mesta Jozefa Ondrejku: „Budovanie kanalizácie je celomestskou prioritou,“ povedal primátor a objasnil, že dokumentácia sa momentálne nachádza na Ministerstve životného prostredia SR, nasledovať bude verejné obstarávanie a výber dodávateľa, takže s prácami by sa malo začať do konca roka. Za najvážnejší problém označili opravu nadjazdu, ktorý je v správe BSK. Tá si totiž vyžiada absolútnu uzávierku, a keďže ŽSR v tomto smere neurobili žiadne ústupky, aby bol prejazd umožnený cez železničné priecestie na Kollárovej ulici, hrozí mestu dopravný kolaps. Oprava pritom môže trvať 6 až 9 mesiacov, prípadne viac.

J. Říha hodnotil svoju trojročnú prácu na základe množstva vybavených, resp. uzavretých podnetov od občanov a tiež na základe riešenia problémov, ktoré vyše 600 občanov z obvodu ohodnotilo na začiatku tohto funkčného obdobia ako najpálčivejšie. Ako veľké plus uviedol vybudovanie a zrekonštruovanie chodníkov na viacerých úsekoch mesta a vnútrobloku na Partizánskej ulici. Okrem pozitívnych sa na stretnutí rekapitulovali aj negatívne udalosti predchádzajúceho obdobia – teda veci, ktoré sa mu podľa vlastných slov nepodarilo dotiahnuť do úspešného konca. V súvislosti s nerealizovanými investičnými zámermi sa vyjadril aj primátor mesta, ktorý prítomným vysvetlil, že za prvé 4 mesiace tohto roka má mesto o 28 % nižšie príjmy, ako tomu bolo v roku 2009.

Poslanec v mene občanov obvodu poďakoval konkrétnym ľuďom prevažne z radov MsÚ za pomoc pri riešení problémov. Na záver stretnutia vyjadril veľkú vďaku smerom k občanom obvodu za to, že mu dali mandát a vyslovovali podporu. A aj keď to miestami vyzeralo ako rozlúčka, poslanci majú pred sebou do najbližších komunálnych volieb ešte pol roka práce.

Text, foto: SILVIA RAJNOVÁ

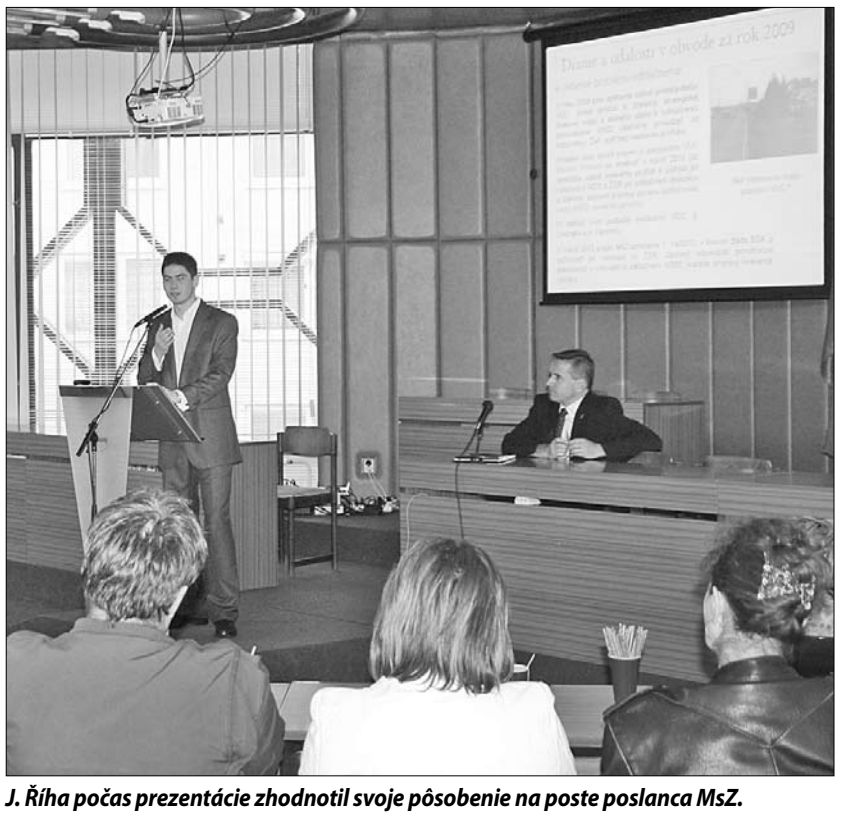

J. Říha počas prezentácie zhodnotil svoje pôsobenie na poste poslanca MsZ.

Malacké škôlky praskajú vo švíkoch

Dokončenie z 1. strany

skú. Ak sa však nenájde riešenie, tak nie je šanca, aby som prijala mladšie deti. Predtým bolo pritom bežnou praxou, že niektoré nastupovali do MŠ aj od januára," hovorí M. Hudecová.

Ušetrené peniaze treba investovať do nového

V rámci racionalizačných opatrení mesto v roku 2004 zrušilo elokované triedy MŠ na Pezinskej ulici a Ulici Ľ. Fullu. Zanikli aj detské jasle. Natláča sa otázka, či nebolo toto riešenie predčasné. Triedy chýbajú.„Za racionalizáciou si stojím. Nedalo sa jej vyhnúť. Financovanie materských škôl prostredníctvom originálnych kompetencií najmä v začiatkoch nútilo zriaďovateľov materských škôl po celom Slovensku rušiť, spájať a inak racionalizovať sieť predškolských zariadení. Budova na Pezinskej nebola mestská, vyžadovala si komplexnú rekonštrukciu a podľa auditu mestskej kontrolórky produkovala stratu 13 278 € (400 000 Sk) ročne. Na Juhu sme mali rezervy, a preto sme mohli pripojiť triedy z Ul. Ľ. Fullu k Štúrovej. Tým sme ušetrili minimálne 331 940 € (10 miliónov Sk) , ktoré mohol zriaďovateľ použiť na prevádzku ostatných školských zariadení v meste. Možno teraz už konečne nastal čas pre materské školy," myslí si riaditeľka. Mesto pripravuje riešenie patovej situácie v troch variantoch.

Mimo mesta či v meste?

Medzi rodičmi škôlkarov už koluje anketa s jedinou otázkou: Súhlasili by ste s umiestnením vášho dieťaťa do materskej školy postavenej síce na okraji Malaciek, ale v tichom prostredí pri lesíku s dobrým dopravným spojením? Anketovú otázku má zodpovedať nielen 85 rodičov neprijatých detí, ale dostávajú ju aj ostatní rodičia detí predškolského veku.„Pri variante mimo centra by išlo o „celoročnú škôlku v prírode", naopak po technickej stránke by to bolo určite náročnejšie," uvažuje nahlas Mária Hudecová. Zo skúseností vie, že väčšina rodičov chce mať deti výhradne v centre. V minulosti sa dosť „nabojovala" s tými, ktorí protestovali proti umiestneniu ich potomka na Pezinskú. „Nakoniec si zvykli a boli spokojní. Keď sme im oznámili, že škôlka končí, ostro protestovali. Boli dokonca ochotní priplácať si k školnému, čo však zo zákona nie je možné."

Ťažisko predškolskej výchovy a vzdelávania

zabezpečuje v Malackách Materská škola, Kollárova ul. 896 s elokovanými triedami (ďalej v texte MŠ). Spolu má 23 tried, umiestnených v budovách na uliciach Bernolákova, Hviezdoslavova, Kollárova a Štúrova. V súčasnosti ich navštevuje 504 detí. Zriaďovateľom MŠ je Mesto Malacky. Materské školy prešli do kompetencie samospráv v roku 2004 a od tohto roku majú aj právnu subjektivitu.

Hygiena starostí pridáva

Riaditeľka sa s nedostatkom miest borí už tri roky. „V roku 2007 som musela zrušiť rozhodnutia o prijatí. Jednoducho hygienik oznámil zníženie počtov detí v triedach. Bolo to ťažké a starosti nám pridáva stále, nájsť kompromisné riešenie nie je možné.

Počet narodených detí v Malackách

rok narodenia	chlapci	dievčatá	spolu
2001	74	70	144
2002	66	75	141
2003	95	79	174
2004	75	75	150
2005	91	94	185
2006	78	94	172
2007	93	84	177
2008	115	88	203
2009	110	93	203
2010*	18	22	40

*do 31. 3. 2010

Zdroj: malacká matrika

Hygienici vydávajú nové normy, ktoré nemáte šancu ani sledovať, nieto ešte zavádzať do praxe," ťažká si Mária Hudecová. A tu by mohol nastať problém pri druhom riešení – nadstavbe Materskej školy na Kollárovej ulici. Chýbal by dostatočne veľký školský dvor a rozšírenie jestvujúceho má mantinely. Mesto sa pritom snažilo investíciu do rozšírenia škôlky zakomponovať do rozpočtu už v roku 2009, poslanci ju pre nedostatok financií neschválili. M. Hudecová je však optimistkou. Rodičia by podľa nej nemali zúfať, verí, že mestu sa podarí zložitú situáciu vyriešiť k ich spokojnosti v čo najkratšom čase.

Počty materských škôl na Slovensku

školský rok	2003/2004	2009/2010
Štátne	3180	2765
Súkromné	11	64
Cirkevné	19	44

Zdroj: www.pravda.sk

Text, foto: LUCIA VIDANOVÁ

V malackých škôlkach bude chýbať 100 miest

Z údajov prognostickej štúdie Jána Hericha vyplýva, že v malackých materských školách bude v nasledujúcich rokoch chýbať v priemere 100 miest.

Štúdia vychádzala z počtov detí narodených v rokoch 2004–2006 a z tzv. predpokladaného čísla priemernej zaškolenosti, čo sú počty detí navštevujúce predškolské zariadenie. Pre mesto to znamená, že bude musieť vytvoriť minimálne 4 ďalšie triedy, a to až na obdobie do roku 2023.

Zdroj: Kvantitatívna prognóza vývoja ukazovateľov materských a základných škôl

MH 10 F14

MH 10 F10

Kam s dieťaťom?

Ponúkame vám ďalšie možnosti, kam umiestniť dieťa, ak sa vám nedostalo miesto v MŠ.

Happy Land

Happy Land otvorili v priestoroch na Pezinskej v roku 2005.

Pred rokom pred umiestnením syna (3,5) do škôlky Bronka navštívila Happy Land a tri ďalšie škôlky v Bratislave v lokalite a cene, ktoré jej vyhovovali. Najviac na ňu zapôsobil práve Happy Land. Hoci miesto v štátnej škôlke mali, kvôli práci v Bratislave by nestíhala vyzdvihnúť syna do 16.30 h. „Možnosť vyzdvihnúť dieťa aj neskôr, celodenný kontakt s angličtinou, mladé zapálené učiteľky, veľký dvor či prístup do voľnej prírody ma presvedčili o správnosti voľby," hovorí. „Môj syn je v škôlke spokojný, rozumie anglickým slovíčkam a ja som celkom spokojná s prístupom pedagogičiek aj vedenia. Hoci vždy sa nájde priestor na zlepšenie," dodáva s úsmevom. Uvedomuje si, že mesačné náklady na škôlku sú vyššie ako v štátnej škôlke, ale výrazne nižšie ako v Bratislave. „Finančné náklady sú súčasťou zmluvy, strava je platená podľa reálneho počtu dní strávených v škôlke," odpovedá na otázku výdavkov za mesiac.

Opatrovateľka

Alternatívou na umiestnenie dieťaťa do škôlky je služba opatrovateľky. Podľa prieskumu sa ceny pohybujú na úrovni od 2 do 6 €/h.

Ivana (29) pracuje v Bratislave a hoci má dcérku (4) v štátnej škôlke, musí vykryť čas, kým sa vráti z práce. „Pri hľadaní opatrovateľky sa mi ozývali ženy od 20 do 60 rokov. Všetky tie, ktoré sú bez práce. Mamičky s deťmi, slobodné, staršie panie a dokonca aj jedna tehotná," hovorí. „Väčšina z okolitých dedín. Z desiatich boli len dve Malačianky," dodáva. Nakoniec vybrala 30-ročnú pani zo Sološnice a je spokojná. „Dcérka ju má veľmi rada. Vyzdvihne ju zo škôlky a stráži, kým prídem z práce. Vtedy má taxu 3 €/h, v priemere ma to denne stojí 9 €.

Pri celodennej starostlivosti berie 2 €/h. Ak je malá chorá, náš rodinný rozpočet je denne tenší o 18 až 24 €. Opatrovanie ma stojí takmer celú výplatu, ale nemám na výber," ťažká si.

Klubík DaR-u

Združenie pre podporu detí a rodín – v skratke DaR (Deti a Rodina) pôsobí v Malackách od roku 2008. Pod jeho záštitou funguje v priestoroch školského klubu cirkevnej ZŠ tzv. Klubík. Je určený pre deti od 3 do 6 rokov. „Tento rok bol pilotný, fungujeme dva dni v týždni od 8.00 do 11.30 h. Navštevujú nás deti, ktoré majú obmedzené možnosti pri umiestnení v materskej škôlke. Najmä také, ktoré majú zdravotné problémy či sú inak znevýhodnené, a preto im neprospieva pobyt vo väčšom kolektíve. Tiež pomáhame mamičkám, ktoré sú na materskej dovolenke s mladším súrodencom. Vytvárame im priestor, aby si mohli nájsť čas pre seba či sa individuálne venovať batoľatám," vysvetľuje Katarína Dobrovodská z DaR-u. Od budúceho školského roka má Klubík fungovať trikrát do týždňa rovnako od 8.00 do 11.30 h. DaR od septembra zamestná na čiastočný úväzok kvalifikovanú učiteľku, ktorá sa bude deťom individuálne venovať. Skupina bude maximálne 12-členná. Rodičov by takáto forma pomoci mala mesačne stáť od 35 do 40 €. DaR prevádzkuje aj MC Slniečko, v ktorom sa raz do týždňa (v utorok o 9.30 h) stretávajú mamičky s deťmi tiež v triede školského klubu cirkevnej ZŠ.

V prípade záujmu kontaktná osoba pre bližšie informácie: K. Dobrovodská, t. č. 0903 38 83 99, **www.darko.sk**.

Text, foto: -lucy-

akušat

mesiac dobrých rozvodov

1299 druhov rozvodových kladiek
1839 druhov rozvodových remeňov
1301 druhov vodných púmp

pre všetky osobné a ľahké úžitkové vozidlá

Ak si kúpite kompletnú sadu kladiek RUVILLE dostanete rozvodový remeň Gates a vodnú pumpu Ruville alebo IDM

len po 1 €!!!

Ponuka platí od 1.5. do 31.5.2010. Cena je bez DPH.

Všetko, čo potrebujete vedieť o autodieloch je naša adresa

1. mája 5470/46, Malacky • 034 772 4862
0910 966 026 • 0915 736 141 • info@akusat.sk

MH 10 F1

nemocničná

člen MEDIREX GROUP
všetko pre vaše zdravie

Slnko je potrebné pre naše zdravie

O význame, funkcii a možnostiach vyšetrenia vitamínu D, ktorý je známy aj ako „slnečný vitamín", sme sa porozprávali s MUDr. Annou Stecovou, CSc., manažérkou laboratória Medirex, a. s., ktoré je rovnako ako Nemocničná a. s., súčasťou zoskupenia MEDIREX GROUP.

Prečo je vitamín D taký dôležitý pre ľudský organizmus?

Vitamín D zabezpečuje normálny vývoj a metabolizmus kostí a chrupaviek vrátane celého metabolizmu kalcia, správne delenie buniek, imunitné procesy, sekréciu inzulínu, reguláciu krvného tlaku, a iné. Úzko súvisí s metabolizmom kalcia a fosforu, zinku, železa, vitamínu A.

Kedy je dôležité zvýšiť príjem vitamínu D?

Dostatok vitamínu D je potrebný pre normálne fungovanie buniek a jeho zvýšenie je žiaduce pri:

- rakovinových ochoreniach,
- skleróze multiplex,
- Alzheimerovej a Parkinsonovej chorobe,
- syndróme nepokojných nôh a iných ochoreniach nervového systému,
- osteoporóze, kĺbových a iných kostných ochoreniach,
- nízkej obranyschopnosti organizmu, resp. poruche imunitného systému vrátane autoimúnnych ochorení,
- srdcovocievnych ochoreniach.

Kedy sa odporúčajú vyšetrenia na vitamín D?

Väčšinou je vhodné vyšetrovať na jar, keď je po zime najväčší deficit. Deficit môžu mať ľudia, ktorí sa málo pohybujú vonku – predovšetkým starí, chorí, bezvládni, ľudia s poruchami obličiek, gastrointestinálneho traktu, obézni, ale aj mladí ľudia, ktorí používajú opaľovacie krémy.

Čo spôsobuje nedostatok vitamínu D?

Nedostatok vitamínu D spôsobuje nedostatočný pobyt na slnku.

Čo hovoria štúdie o tom, ako sme na Slovensku a na svete s hodnotami vitamínu D?

Sami sme robili štúdiu u žien na Slovensku vo veku 23–45 rokov. Vyšetrenia sa robili na jeseň, keď je predpoklad, že by hladiny vitamínu D mali byť dobré. A našli sme deficit približne u 50 % žien. Tieto údaje sú v súlade so svetovou literatúrou.

Ako dlho je vhodné byť na slnku pre udržanie optimálnej hladiny vitamínu D?

D vitamín sa produkuje v koži účinkom ultrafialového žiarenia určitej vlnovej dĺžky, ktoré sa v našich podmienkach dostáva na zem iba na jar a v lete. V ostatných obdobiach je slnko nízko, lúče dopadajú pod takým uhlom, že sa toto UV žiarenie netvorí. Preto sa treba opaľovať na jar a v lete, v čase od 11.00–15.00 h, ale iba 15–30 min. Na slnku by sme takto mali byť približne dvakrát do týždňa. Čas samozrejme závisí od typu pokožky, u ľudí s bledšou pokožkou preniká UV žiarenie do kože rýchlejšie, u ľudí s tmavšou pokožkou treba dlhší čas.

Aké opaľovacie prostriedky máme používať?

Pri pobyte na slnku 15–30 min nepotrebujeme žiadne opaľovacie prostriedky, nakoľko už opaľovací krém s faktorom 8 znižuje syntézu vitamínu D o 95 %. Uvedené časy pobytu na slnku nie sú nebezpečné pre vznik rakoviny kože.

MH 10 F7

ODBORNÉ INFORMÁCIE PRE LEKÁROV

Odporúčané hodnoty vitamínu D by mali byť 30–80 mg/ℓ, za deficit sa považujú hodnoty nižšie. Vidíme často aj hodnoty pod 10 mg/ℓ. Vyšetruje sa z krvi tzv. imunochemickou metódou.

Vyšetrenie vitamínu D robia laboratóriá Medirex denne a vieme ho doplniť ďalšími vyšetreniami, ktoré súvisia s jeho metabolizmom – teda vyšetrenie minerálov vápnika a fosforu, parathormónu, prípadne ukazovateľov kostného metabolizmu.

MEDIREX

KVÍZOVALA A VYHRALA!

Počas oslavy Prvomájových Malaciek sa konala v stánku zdravia Nemocničnej súťaž o Kartu ZDRAVIA v hodnote 300 €. Súťažiaci odpovedali na kvízové otázky a zo správnych odpovedí bola vyžrebovaná

Mária SOVOVÁ z Malaciek

Srdečne blahoželáme!

Viac o Kartách ZDRAVIA nájdete na www.nemocnicna.sk

PONUKA PRENÁJMU

Nemocničná a. s., člen **MEDIREX** GROUP, prevádzkovateľ Nemocnice v Malackách, ponúka na prenájom priestory o celkovej výmere **250 m²**. Priestory sa nachádzajú v budove riaditeľstva na 3. poschodí.

Bližšie informácie:

- uzavretý samostatný kompaktný celok,
- 2× parkovanie pri objekte v cene nájmu,
- výťah,
- sociálne zariadenia,
- 24-hodinová strážna služba,
- možnosť stravovania,
- priestor je vhodný na kancelárie, ambulancie, malú výrobnú prevádzku.

Cena: nájomné 1 450 EUR/mesiac + služby 1 200 EUR/mesiac.

V cene služieb je zahrnuté:

- elektrická energia,
- ÚK a TÚV,
- vodné a stočné,
- používanie telefónnej ústredne,
- internet,
- upratovanie a údržba spoločných priestorov,
- likvidácia komunálneho odpadu,
- strážna služba,
- dezinsekcia a deratizácia.

Pre viac informácií:
Ing. Jozef Hlušek, +421 905 734 385
jozef.hlusek@nemocnicna.sk

Bližšie informácie nájdete na: **www.nemocnicna.sk**, www.medirexgroup.sk alebo sa informujte na tel.: **034/28 29 111**.

ČASOPIS,
KTORÝ VÁS DOSTANE!

- Karel Gott prichádza so svojimi obrazmi dobyť Slovensko!
- Neodolateľné vecičky a inšpirácie pre krásu každej ženy.
- Zázračná nočná detoxikácia vás skrášli a ozdraví!
- Radíme si navzájom – nová rubrika s overenými radami do domácnosti.
- Chcete poznať tajomstvo a účinky najliečivejšej byliny sveta?
- Príliš mrazivá vášeň. Erotický príbeh mladej dvojice s neuveriteľným koncom...
- Nezabudnuteľné životné príbehy a osudy čitateľov.
- A okrem toho: Bohatá príloha EXTRA so senzačnými tipmi na letnú dovolenku, skvelými radami pre zdravie a s populárnou súťažou plnou dobrých receptov VARÍ CELÁ RODINA!

Moderná žena, Račianska 66, 831 02 Bratislava
Tel.: 02/49 20 74 36, fax: 02/49 20 74 38
e-mail: marketing@modernazena.sk
www.modernazena.sk

MH 10B1

RIADKOVÁ INZERCIA

• Kúpim srnčie trofeje.
Kontakt: 0915 83 21 86.

Učia sa hospodáriť

Detský domov Macejko sa zapojil do projektu Poznaj svoje peniaze. Projekt vznikol z iniciatívy Nadácie pre deti Slovenska v spolupráci s Junior Achievement Slovensko –Mládež pre budúcnosť a s podporou Citibank (Slovakia), a. s. Cieľom projektu je pomôcť mladým ľuďom vo veku od 12 do 26 rokov z detského domova naučiť sa manažovať svoje financie a rozvíjať ich životné zručnosti potrebné na orientovanie sa vo svete financií.

Impulzom na zapojenie sa do projektu bola potreba venovať sa nedostatočnému finančnému vzdelávaniu detí z detského domova, zvlášť v oblasti manažmentu osobných financií. Sociálna pracovníčka Zuzana Konečná je koordinátorkou tohto projektu a zároveň školiteľkou. Prostredníctvom odborných zručností bude rozvíjať životné zručnosti mladých, ktoré sú spojené s rozhodovaním, nezávislosťou, zodpovednosťou a dobrovoľníctvom. Projekt reaguje na meniace sa podmienky života mladých a ich životné potreby. Pomáha sprostredkovať poznanie priamej súvislosti a praktického významu študovanej problematiky pre budúci profesijný život. Výrazne podporuje rozvoj osobnosti mladých ľudí, hlavne ich zodpovedné správanie, etické rozhodovanie a kritické myslenie. Rozvíja schopnosti efektívneho využívania informačno-komunikačných technológií. Vzdelávanie sa uskutoční od 15. marca do 31. augusta a pozostáva z 20 hodín teoretickej i praktickej časti. Pre získanie viac teoretických informácií a overenia si praktických zručností bude vzdelávanie doplnené o exkurzie v bankových inštitúciách v meste.

-ded-

Objavili sme držiteľa ďalšej medaily

V predminulom čísle Malackého hlasu sme vám aspoň čiastočne predstavili učiteľku matematiky Margitu Rybeckú, ktorá patrí medzi učiteľov, ktorých pri príležitosti Dňa učiteľov minister školstva SR Ján Mikolaj ocenil za pedagogickú činnosť. Ziskom veľkej Medaily sv. Gorazda sa však môže pýšiť ďalší Malačan – Vladimír Guba, riaditeľ Reedukačného centra Sološnica.

Základnú školu vychodil v Medzilaborciach na východnom Slovensku a hoci svojich vtedajších pedagógov považoval za vzor a vážil si ich, nikdy nepredpokladal, že sa sám stane učiteľom – a už vôbec nie vo výchovnom zariadení. Po ukončení štúdia na pedagogickej fakulte v Nitre jeden rok pôsobil v ZŠ v Záhorskej Vsi a od roku 1979 pôsobí v Sološnici. Zo začiatku bol učiteľ, majster odborného výcviku, zástupca riaditeľa a od roku 1990 pôsobí až dodnes vo funkcii riaditeľa.

Šéfovať reedukačnému centru nie je vôbec jednoduché. „V našom špeciálnom zariadení pracujeme s ťažko vychovateľnými deťmi, ktoré pochádzajú zvyčajne zo sociálne znevýhodneného prostredia, s deťmi, ktoré majú za sebou trestnú činnosť," vyjadril sa V. Guba pre Učiteľské noviny. A tak netreba pochybovať o tom, že práca s chovancami je často oveľa náročnejšia ako s bezproblémovými rovesníkmi, pretože ich prejavy sú často agresívne. Súčasťou reedukačného centra je škola a domov mládeže. Klientmi centra sú žiaci od 6.–9. ročníka základnej školy, odborného učilišťa a strednej odbornej školy. Okrem toho, že tu preberajú učivo, pričom ich vzdelávací program je prispôsobený schopnostiam žiakov v centre, sa tu veľký dôraz kladie na mimoškolské aktivity – rôzne krúžky a športy, ktoré slúžia najmä na odreagovanie a vybitie prebytočnej energie.

A čo si čerstvý nositeľ Medaily sv. Gorazda želá do budúcnosti?

„Cez projekty sa nám podarilo vybudovať stolnotenisovú herňu, posilňovňu, didaktickú učebňu, pre každú výchovnú skupinu vlastnú klubovňu. Bol by som rád, ak by sa nám ešte podarilo vymeniť našim deťom nábytok a zrekonštruovať ďalšie priestory na mimoškolskú činnosť, ako aj dokončiť rozostavanú telocvičňu."

-mh-, foto: archív V. Gubu

DOPRAVNÝ BONBÓNIK

Tentoraz sa zameriame na prejazd z Partizánskej ulice na Kollárovu popri železničnej trati (pod „slimákom"). Z Partizánskej ulice je tu zákaz vjazdu, ten je však podľa niektorých občanov často porušovaný, pretože obyvatelia rodinných domov ho nerešpektujú. Je tu iba vydláždený chodník a prakticky chýba nejaká príjazdová cesta k domom. ***O názor sme požiadali Viliama Končeka z oddelenia územného rozvoja a životného prostredia.***

„Ide o chodník pre peších, ktorý je od vozovky stavebne oddelený obrubníkom. Takže aj keď tu nie je umiestnená dopravná značka, zákaz vjazdu platí ako pri inom chodníku v meste. Keďže tento v žiadnom prípade nemá parametre komunikácie pre motorové vozidlá, vodiči prejazdom porušujú zákon. Výnimku prejazdu majú len majitelia priľahlých domov. Ani oni však tento chodník nemôžu používať na parkovanie vozidiel."

-raj-

KRÍŽOVKA

Pripravil: VOJTECH KÚKOĽ

Autorom výroku, ktorý je ukrytý v tajničke krížovky, je americký džezový hudobník Benny Goodman (1909–1986).

VODOROVNE

A domácke meno Izabely – obsah drahého kovu v minciach – osobné zámeno – orgán čuchu – mesto v Turecku **B začiatok tajničky** – znova sa prebral k životu **C** má meniny spolu s Evou – druh palmy – smerovalo (kniž.) – zvratné zámeno – české domáce meno Ilony **D** formálne cvičenie v karate – predložka (dovnútra) – stena – štatistický úrad (skr.) – svitanie, brieždenie **E** základná číslovka – štátne lesy (skr.) – opak škaredosti – značka pera na ozdobné písmo – zátoka, morský záliv **F** rozumne – okrúhly predmet používaný namiesto mince, ktorý už stratil platnosť **G** slovenský básnik (Vladimír) – kríky – kráča – ostrov v Malých Sundách – starší rumunský futbalový reprezentant

ZVISLE

1 inakšie – vyhynutý predok rožného statku **2 štvrtá časť tajničky 3** ajatíny (po česky) **4** horský pasienok v Alpách – mesto v ČR – značka elektrónvoltu **5** základná jednotka meny v Rumunsku – rímske číslo 550 – národná knižnica (skr.) **6** cudzia predpona (videnie) – kriak **7** meno českého dirigenta Krejčího – kosáky (kniž.) **8** okrem iného (skr.) – mali určitú cenu **9** slovesný zápor – krutý, zlý človek (pejor.) – a dato (skr.) **10** ovos (bot.) – chemická zn. telúru **11** domácke meno Kornélie – staročeské zámeno **12** otec (hyp.) – sloh **13** siedma solmizačná slabika – **tretia časť tajničky** – domácke meno Jozefa **14** obchodná akadémia (skr.) – starorímska drobná minca – chytaj rukami **15 druhá časť tajničky 16** polymérna zlúčenina kremíka (siloxán) **17** krídlo (odb.) – gazdovské usadlosti na samotách

Pomôcky: ALOI, ITA, ILA, ALOR, SILIKÓN, IŠA, AVSA

Kto chce súťažiť o sadu kníh do domácnosti, nech pošle kupón spolu so správnymi odpoveďami ***do 31. mája*** *a zaradíme ho do žrebovania.*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A																	
B																	
C																	
D																	
E																	
F																	
G																	

Spomedzi čitateľov, ktorí nám poslali správne vylúštenie tajničky – Bozk je hymnou lásky – sme vyžrebovali **Ľudmilu Šimoníkovú** z Kukučínovej ulice v Malackách. Získava sadu kníh do domácnosti. Žiadame výherkyňu, aby sa do 14. júna ohlásila v redakcii.

MALACKÝ HLAS KUPÓN 10

Nepi, Jano, nepi vodu...

Napriek tejto starej ľudovej múdrosti milovníkov vína musíme povedať, že vodu by sme mali piť. Ľudské telo totiž tvorí z dvoch tretín voda a tá je najdôležitejšou zložkou potravinového reťazca človeka. A keďže sa leto závratne blíži a s ním aj horúce letné dni, v čo všetci dúfame, rozhodli sme pripomenúť vám, prečo treba naše telá dostatočne zásobovať vodou. Jej nedostatok totiž vedie k vážnemu poškodeniu ľudského organizmu.

Preto by sme mali dbať na dostatočný prísun tekutín, ktoré predstavuje približne 1,5 až 2,5 litra vody za deň. Tento objem je však len orientačný, pretože máme rozdielny životný štýl. Iné množstvo potrebuje človek, ktorý okopáva záhradu na pražiacom poludňajšom slnku a iné zasa človek ležiaci v tieni v hojdacej sieti. Práca a pohyb v teple vedú k veľkým stratám tekutín a najmä minerálov, a to potením. Aktívnejší ľudia by o to viac mali dbať na to, aby stratenú vodu dopĺňali. Pitný režim, teda príjem a výdaj vody, sa okrem aktivity človeka riadi aj vekom a okolitým prostredím.

Na Záhorí má voda z vodovodov ideálne zloženie.

Ak sa dostaví smäd, môže byť už neskoro

Najmä počas horúcich letných dní odborníci často vystríhajú pred nadmerným úbytkom tekutín z tela. Strata tekutín o 2 % znižuje výkon až o 20 %, nad 6 % už môže viesť ku kolapsu. Nedostatok vody sa prejaví suchosťou slizníc, únavou, malátnosťou, poruchou koordinácie pohybov, znížením kožného napätia, zrýchlením pulzu, poklesom krvného tlaku.

Odborníci upozorňujú, že pocit smädu nie je dobrým ukazovateľom. Pretože, ak sa dostaví, môže byť už neskoro. Náš organizmus týmto bije na poplach a dáva nám poslednú výzvu na doplnenie „paliva" pred kolapsom. S pribúdajúcim vekom tento „poplašný systém" slabne a taktiež deti často v zápale hry zabúdajú na všetko, nielen na to, že sú smädné. Ide o dve kategórie ľudí, ktoré sú dehydratáciou ohrozené najviac, a preto by sa ich pitný režim mal počas dňa sledovať pozornejšie. Ideálne je mať pri sebe fľašu s vodou a počas celého dňa si z nej usrkávať.

Voda v našom tele totiž významne ovplyvňuje metabolizmus a je nosičom minerálov, stopových prvkov a ďalších elementov. Každá chemická reakcia v našom organizme sa deje vo vodnom prostredí. Voda transportuje živiny ku všetkým orgánom, zásobuje nervové cesty, udržiava správnu funkčnosť buniek, je potrebná na plnenie všetkých úloh krvi a lymfy a reguluje našu telesnú teplotu.

Povedz mi, čo piješ

Okrem množstva prijatej tekutiny je pre náš organizmus podstatné, aké je jej zloženie. Náš pitný režim by nemal stáť na kofeínových a alkoholických nápojoch, pretože tieto telo odvodňujú. Aj preto vám v dobrých reštauráciách prinesú automaticky k šálke kávy aj malý pohár s vodou. Aj silné čierne čaje majú močopudný účinok, takže ich treba piť s mierou. Presladené limonády s vysokým obsahom cukru zasa zaťažujú žalúdok a obaľujú naše telá vrstvami tuku a želané osvieženie sa aj tak nedostaví. Cukor navyše spomaľuje vstrebávanie vody.

Najmä v lete si musíme dávať pozor aj na príliš studené nápoje. Chladené až ľadové tekutiny sa v organizme správajú ako voda na rozpálenej platni. Preto by sme skôr mali siahať po vlažných nápojoch. Veľa ľudí započítava do denného pitného režimu aj mlieko. To sa však za nápoj nepovažuje. Je to potravina, vyžadujúca si pomerne zložité trávenie.

Na bežné pitie sa odporúča obyčajná pramenitá voda chudobná na minerály. Preferovanie jedného druhu minerálnej vody bohatej len na určité druhy minerálov alebo stopových prvkov nie je ideálne. Môže tak vzniknúť nadbytok jednej skupiny minerálov v organizme a naopak nedostatok tej druhej.

Minerálky by ste teda mali rovnomerne striedať a kontrolovať najmä obsah draslíka a sodíka. Tie môžete striedať s bylinkovými a ovocnými čajmi alebo čerstvými šťavami. Vysoký podiel vody majú ovocie a plodová zelenina, z nich najmä melóny, broskyne, paradajky a uhorky.

Čistá, bystrá, pramenistá...

Riešite dilemu, či kupovať balenú vodu alebo piť čapovanú z vodovodu? Na Záhorí jednoznačne odporúčajú tú „vodovodovú". Voda, na ktorú sú Malacky napojené v rámci verejnej siete vodovodov, dopadla v meraniach veľmi dobre a bola označená za ideálnu na bežné pitie práve vďaka jej zloženiu. Možno stačí si ju mierne zachladiť, pridať do nej pár kvapiek limetkovej alebo citrónovej šťavy a vhodiť napríklad lístok mäty. A osviežujúci nápoj je na stole.

SILVIA RAJNOVÁ, foto: S. Osuský

Letné kúpalisko je na sezónu pripravené

Počas sychravých zimných dní asi každý sníval o letných horúčavách, ku ktorým neodmysliteľne patria vodné radovánky. A hoci to vonku na plavky ešte nevyzerá, letné kúpalisko je už pripravené na tohtoročnú sezónu.

Samotnému spusteniu prevádzky predchádza úprava, údržba a prípadné opravy technologických a prevádzkových zariadení. „Ku každoročným činnostiam patrí čistenie, odstránenie nerovností, nátery bazénov a úprava trávnatej plochy. Taktiež údržba a sprevádzkovanie čerpacích a prečerpávacích zariadení, sociálnych zariadení a detských ihrísk, tiež prípadné opravy dlažby, aby sa predišlo úrazom," vyjadril sa Vladimír Mihočko, riaditeľ spoločnosti AD HOC, ktorá spravuje letné kúpalisko.

Keďže všetky vyššie spomenuté práce boli začiatkom mesiaca ukončené, 10. mája sa začali napúšťať bazény. „Požiadali sme Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava o súhlas na prevádzkovanie letného kúpaliska v nadchádzajúcej sezóne," dodal V. Mihočko.

Malackú sezónu otvorí kúpalisko v sobotu 29. mája pri príležitosti MDD podujatím s názvom Deň detskej radosti.

-raj-, foto: -pesu-

SPOLOČENSKÁ KRONIKA OD 2. 5. DO 17. 5. 2010

VÍTAME MEDZI NAMI:

Jakub Orth

POVEDALI SI ÁNO:

Katarína Bartošová – Martin Námesný; Silvia Zemanová – Michal Ivan; Petronela Malenovská – Marián Bušík

NIE SÚ MEDZI NAMI:

Vojtech Polák, Malacky, *1947; **Igor Mihal**, Malacky, *1955; **Margita Blažová**, Malacky, *1929; **Božena Zemanová**, Plavecký Štvrtok, *1960; **Jakub Ondrušek**, Malacky, *1990; **Etela Ščasná**, Zohor, *1928; **Paulína Štepsová**, Malacky, *1923; **Anna Chmelová**, Plavecký Štvrtok, *1926

SPOMIENKY

16. 5. si pripomíname 4. výročie úmrtia našej drahej manželky, mamičky a babičky **RUŽENY MLÁDKOVEJ**.

S láskou v srdci spomínajú manžel a celá smútiaca rodina.

Diamantová svadba

V sobotu 15. mája v sobášnej sieni Spoločenského domu MCK oslávili manželia Osuskí diamantovú svadbu. František a Mária (vtedy ešte Orgoňová) sa zosobášili 6. mája 1950 v Malackách a tu prežili celý svoj doterajší spoločný život. Narodili sa im tri deti – dvaja synovia a dcéra. Počas 60-ročného manželstva sa ich rodina utešene rozrástla a dnes už sú šesťnásobnými starými rodičmi a dokonca päťnásobnými prarodičmi. Všetko najlepšie k výročiu manželského zväzku prajú celá rodina a známi.

GLOSA

Andersenove káčatká

Asi nebudem hovoriť do vetra, ak poviem, že dokonalosť je veľmi subjektívny pojem. Každý máme iný vkus, iné priority, iné hodnoty, do ktorých vkladáme naše úsilie a ktorým venujeme pozornosť. Teda je prirodzené, že určitá dokonalosť ako pojem je špecifický pre každého jedného z nás v iných podobách – byť, je to občas skutočne len maličkosť, ktorá nás odlišuje od nášho suseda či neznámeho úradníka na druhej strane zemegule. A čo dokonalosť človeka? Často ironicky pretriasaná problematika, veď kto by nepoznal tú známu grimasu, ešte známejší tón a slová jackpotu: „...ešteže ty si dokonalý/á". Čo ak to ale budeme brať chvíľku vážne? Človek a dokonalosť – už na prvý pohľad dokonalé protiklady, no nechcem zachádzať do priveľmi filozofických rovín. A predsa mi nedá spýtať sa: „Čo robí zo štyroch končatín a kopy mäsa človeka?" Je to náš výzor? Krásna tvár = krásny človek? Telesnú krásu predsa môžeme vytvoriť aj my, ak sa zahráme na Stvoriteľa, z neforemnej hliny či kameňa môžeme vytvoriť nádherné dielo symetrických tvarov – ľudskú tvár, oči, nos, ústa. A predsa to nie je človek, predsa nás tá nádhera nedokáže potešiť tak, ako niečo celkom iné. Čo to je? To, dúfam, pochopíte po dočítaní poslednej vety. Čo vieme povedať o ľuďoch s telesným postihom? Pravdepodobne každý z nás spozná takéhoto človeka na prvý pohľad a práve týmto pohľadom sa to začína – škatuľkovanie a odstup. Česť tým, ktorým teraz krivdím – vám patrí moje ospravedlnenie. Ale čo vy ostatní? Nevidno vám to na očiach, je to ako tieň za prekážkou – priamym pohľadom neviditeľný tieň, no vy sami najlepšie viete, či vám teraz patrí alebo nepatrí moje ospravedlnenie. Všetci vieme, že existujú ľudia, ktorí sa líšia od toho, čo dravá príroda a neľútostná spoločnosť stanovili priemerom. No aj si všetci uvedomujeme, že nie ich výzor, ale ich vnútro sa tak veľmi líši od nás? Politika bez zásad, bohatstvo bez práce, pôžitok bez morálky, vedomosti bez charakteru, obchod bez etiky, veda bez ľudskosti a náboženstvo bez obety – Ghándí mal absolútnu pravdu. A vytvorili sme to my, ten „priemer", tí „zdraví", tie pekné tváre s dušou ako z Hitchcockovho hororu. Namiesto úsmevu sa mračíme, namiesto smiechu kričíme. Sebectvo, ignorancia a ľahostajnosť – tri piliere ľudskej spoločnosti, trojvršie na našom štátnom znaku, Svätá Trojica, (do tretice všetko dobré), tri oriešky pre Popolušku. Snažíme sa integrovať ľudí s telesným postihom do širokej spoločnosti, čo vôbec nie je ľahké – bohužiaľ, bohu vďaka? Títo ľudia sú vo vnútri čistí ako raný sneh, neskazení morom takzvanej sociálnosti, v ktorej sú najväčšou totalitou peniaze a slepý karierizmus fatalitou. Tým, že sme týchto ľudí odstrkovali na okraj, sme ich nevedomky dotlačili za hranicu jadrového odpadu, v ktorom sa dnes každý jeden z nás topí ako vo veľkej jame vlastného „úspechu". Bezohľadnej ceste tankom k vlastnému šťastiu sme dali zelenú bez pokuty, zatiaľ čo oni vás pokojne odvezú na kolobežke, ak budete VY ochotní sa potlačiť. Oni sa narodili ako hráči, nie ako herci – nehrajú pochybné divadlo, ich radosť je úprimná. Za úsmev si už musíme pomaly zaplatiť plastického chirurga, oni by vám úsmevmi vedeli obložiť rodinnú vilu. Hrubosť je meno stračej nôžky nášho sveta. Že sme nad nimi? Páni a dámy, veselo nám mávajú z vlastnej planéty, na ktorú cez naše čierne okuliare nemôžeme dovidieť. Nejde len o pomoc, ktorú by sme im mali poskytnúť skrze ich telesné postihnutie – vo veľkej miere by sme si z nich mali brať príklad, z ich spontánnej radosti, pomoci bez vidiny zisku a z ich hlbokej vďačnosti, ak im tú pomocnú ruku podáme. Pravdepodobne sú imúnni voči neduhom dnešnej spoločnosti, no rovnako ako každý, ich vedia trpko znášať. Rozhodne by sme si nemali od nich držať akýkoľvek odstup – pretože ak tu je niekto, kto by mal... sú to len a len oni.

MÁRIO LORENC

Malačianky súťažili vo fitness

Vo Veľkom Grobe sa 15. mája uskutočnil 2. roč. Victoria Natural Cup, federácie SSNKF (Slovenská spoločnosť naturálnej kulturistiky a fitness). Súťaže sa zúčastnilo 77 pretekárov zo Slovenska, Čiech a Litvy.

Súťaže, ktorá mala viacero kategórií medzi ženami aj mužmi, sa zúčastnili aj dve Malačianky.

Ruženka Beňová obsadila v kategórii šport figúra 7. miesto, pričom medzi ostrieľaným fitnesskami vôbec nezaostávala a mala výbornú formu. Zuzka Chlpeková sa v kategórii šport model nováčik nad 170 cm umiestnila na 6. mieste, aj keď mohla skončiť lepšie, pretože rozhodovanie medzi jednotlivými umiestneniami nebolo v tejto kategórii veľmi spravodlivé.

Obe Malačianky napriek tomu, že boli nováčikmi na scéne fitness, sa skvelo odprezentovali a svoju výbornú formu budú môcť predviesť už 29. mája. Vtedy sa v Senici uskutočnia Medzinárodné majstrovstvá Slovenska v naturálnej kulturistike a fitness. Obom držíme palce.

ADRIANA ALENOVÁ, trénerka
Foto: Dušan Chlpek

Zľava: trénerka A. Alenová, R. Beňová, Z. Chlpeková a jej tréner S. Jurkovič

POZVÁNKA

V priestoroch BC RTJ v Malackách sa **12. 6. uskutoční 15. ročník medzinárodného turnaja v boxe seniorov**

O POHÁR ZÁHORIA.

Turnaja sa zúčastnia reprezentanti z Českej republiky a Rakúska s výberom Slovenska, v ktorom budú zastúpení aj malackí boxeri.

Zľava: Ján Krajčovič (BC RTJ Malacky), Petronela Chudá (BC SKalica), tréner BC Skalica Juraj Jetmar, Lucia Dziubanová (BC RTJ Malacky), Róbert Reisenauer, tréner BC RTJ Malacky

Nespravodlivý komárňanský ring

V komárňanskej športovej hale sa v sobotu 15. mája konalo 4. kolo (2. ligové) v boxe. Súťaže sa dovedna zúčastnilo len 58 boxerov, pričom Malačania tu mali zastúpenie v dvoch hmotnostných kategóriách.

Pod vedením trénera Róberta Reisenauera sa vo vekovej kategórii starších dorastencov v hmotnosti do 67 kg predstavil Ján Krajčovič. Súperom mu bol boxer z ŠKP Bratislava Juraj Dujíček. Boxer z Malaciek prehral nezaslúžene verdiktom na body, nad čím krútil hlavou aj tréner súpera.

Druhá do ringu vstúpila Lucia Dziubanová. 15-ročná zverenkyňa bratov Reisenauerovcov vybojovala v komárňanskom ringu svoj debutový duel s domácou boxerkou Dianou Kulinovou. Duel sa priaznivo vyvíjal pre boxerku z Malaciek, no verdikt rozhodcov napokon znel nerozhodne, čo sa samozrejme nepáčilo trénerom. Perlička zo zápasu snáď napovie viac. Duel bol ukončený v 3. kole, pričom kolá mali byť dlhé 3x2 min. Tretie kolo trvalo však len 50 sekúnd, pretože domáca boxerka nevládala s dychom a po tvrdých úderoch padla do povrazov, kde ju mal ringový rozhodca odpočítať. Záhadne však zaznel gong, čím usporiadatelia pomohli domácej boxerke, aby ju Malačianka náhodou „nezostrelila". V komárňanskom ringu nie je núdza o škandály.

Text, foto: ALI REISENAUER

Beh oslobodenia

V Deň víťazstva nad fašizmom (8. 5.) sa uskutočnil 38. ročník Behu oslobodenia. Skoro stovka pretekárov v 12 kategóriách v priestoroch dráhy na futbalovom štadióne a v Zámockom parku absolvovala preteky, ktoré boli už po tretíkrát pod záštitou prednostu ObÚ v Malackách Ladislava Ballu.

Usporiadateľmi boli Komisia školstva a sociálnych vecí MsZ, telovýchovné jednoty Strojár, ŠK a AC, ako aj CVČ v Malackách. Netreba zabudnúť ani na členov DHZ, ktorí sa už stávajú tradičnými pomocníkmi usporiadateľov bežeckých pretekov v našom meste.

Najviac štartujúcich bolo z radov žiakov piatich škôl. Školy súťažili už po štvrtýkrát o Pohár CVČ. Aj v tomto ročníku boli jasným víťazom žiaci zo ZŠ Záhorácka – školy, ktorá má rozšírené vyučovanie telesnej výchovy. Z ôsmich kategórií žiactva im patrilo 6 víťazstiev. Tí najmladší asi zožali najviac potlesku, hlavne od svojich rodičov či starých rodičov, ktorí ich prišli za pekného počasia povzbudiť. Najmladším účastníkom pretekov bol škôlkar Patrik Slezák. V kategóriách dospelých žien aj mužov si prvenstvo odnášali domov pretekári AC Malacky Magda Sršňová a Jakub Valachovič.

A. PAŠTEKA, foto: S. OSUSKÝ

Hasprunský pochod zdolalo 868 turistov

V sobotu 8. mája sa v obci Studienka uskutočnil turistický pochod Hasprunská 10, 20, 23 a 50, ktorý zorganizoval turistický oddiel KST Studienka.

Do 27. ročníka sa počas trojhodinového zápisu prihlásilo celkovo 868 záujemcov, pričom nechýbali rodiny s malými deťmi. Najmladším účastníkom bol Frederik Športek, ktorý mal v deň pochodu presne pol roka. Už tradične sa najpopulárnejšou stala 10-kilometrová trasa, ktorú zdolalo 681 účastníkov. Na Hasprunskú 50 si tento rok trúflo 37 ľudí. Všetci zúčastnení sa pri zdolávaní kilometrov kochali nádhernou prírodou, ktorou trasy viedli. Keďže niektoré úseky patria do Chránenej krajinnej oblasti tretieho stupňa ochrany, platí tu bežne zákaz vstupu. Nechýbalo niekoľko stanovíšť, ktoré slúžili ako kontrola, že si pochod nikto neskracuje, a zároveň ponúkali možnosť oddychu a posilnenia sa. V cieli, ktorý bol na štadióne, bol pre každého účastníka pripravený diplom, ako dôkaz, že danú trasu zdolal. Spálená energia sa po dobrom výkone vo veľkom dopĺňala občerstvením, keďže len málokto odolal rozvoniavajúcemu gulášu. Keďže aj počasie organizátori „vybavili" ukážkové, hodnotili všetci tohtoročný hasprunský pochod ako veľmi vydarený.

-raj-

Dianina medailová zbierka za posledné dva roky.

Zlato, striebro, bronz

Diana Šrámková opäť priviezla z krajských majstrovstiev žiakov tri kovy – a rovno všetky tri do série.

Prvé miesto získala vo svojej najobľúbenejšej disciplíne, ktorou je 50 m voľný spôsob. Druhú priečku obsadila v disciplíne 100 m polohové preteky a napokon bronzovú v disciplíne 100 m motýlik. Budúcu nedeľu krajské majstrovstvá pokračujú a Dianu čakajú ešte štyri disciplíny. Držíme palce. **-rem-, foto: -iša-**

malacký hlas

Dvojtýždenník vydáva Mesto Malacky • Vedúca redaktorka Mgr. Ingrid Šrámková, redaktorka Bc. Simona Šípová, jazyková úprava Mgr. Eva Žilavá • Redakčná uzávierka podľa harmonogramu na www.malackyhlas.sk • Nevyžiadané rukopisy nearchivujeme a nevraciame. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie rukopisov • Grafika a polygrafická príprava: max 15, s. r. o., Bratislava • Tlač: Versus, a. s., Bratislava • Adresa redakcie: Malacký hlas, MsÚ v Malackách, Radlinského ul. 2751/1, 901 01 Malacky, tel.: 034 796 61 73, malackyhlas@malacky.sk, www.malackyhlas.sk • Registrácia: OÚ v Malackách, EV 3278/09